XIII-ik évfolyam. 49-ik szám. Kőszeg, 1893. december 3-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona. *Egyes szám ára 10 kr.*

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 20 kr. — Hirdetések nagyság szerint.

Kőszeg és a kiállitás.

Mult vasárnapon körünkben időzött a soproni kerületi ipar- és kereskedelmi kamara titkára, *Kirchknopf* Frigyes, hogy itt az 1896-ban tartandó ezredéves országos kiállitás helyi bizottságát megalakitsa. A feladatának magaslatán álló kiküldött ékes, folyékony beszédben fejtegette a — sajnos — igen gyér számu kereskedő és iparos előtt a jövő kiállitás jelentőségét és fontosságát, hangsulyozván különösen, hogy Kőszeg multjánál és a jelenben az ipar terén elfoglalt állásánál fogva is nemcsak hogy nem hiányozhatik a tervezett kiállitásról, hanem be kell abba vonulnia minden valamire való produktumával.

A városházán egybegyült iparosok, akik ugylátszik, érdeklődnek ügyök iránt, megérthették, hogy miről van szó. Ők egyelőre megtették kötelességüket a hazával és magukkal szemben azzal, hogy elfáradtak az alakuló gyülésre és tájékozást szereztek a fontos teendők iránt. De mit szóljunk a nagyszámu távollevőről, azokról, akik „megfeledkeztek" arról, hogy a kőszegi ipar érdeke mást is követel, nemcsak a pénzért való megrendeléseket; a kik szem elől tévesztik, hogy a haza, a nemzet dicsősége csak akkor lehet teljes, ha minden egyes polgár hiven teljesiti kötelességét.

Helyt áll-e e tekinteiben a kőszegi iparos?

A vasárnapiak után itélve határozottan *nem*-mel felelünk. Azon iparososztálytól, a mely tele van panaszszal és mindig többet és jobbat kiván; a mely indolenciát vet szemére a rendelőnek és unosuntalan pártolás-hiányt emleget, — attól elvártuk volna, hogy mikor a magyar ipar a haza ezredéves fennállása ünnepével kapcsolatosan ugyszólván diadalt akar ülni; mikor be akarjuk bizonyitani a külföld előtt, hogy ezentul már nem szorul hazánk az ő importjára; szóval, mikor az üres jajhangok helyett a tett mezejére kell lépnie minden és valamire való iparosnak, — akkor nem sétál az utczán, nem megy el plauderozni, hanem betekint abba a városházba, legalább megtudandó: mi van készülőben. Nem volt ott csak alig egy pár, mikor arról van szó, hogy be kell mutatnunk a kőszegi ipart, a melyről a régiek azt mondják, hogy valaha nagy nivón állott és rendkivülieket teremtett. Igen, okiratokban, a történet lapjain fel van jegyezve, hogy a kőszegi posztónak, az ötvös-munkának, óráknak stbinek nagy kelendősége volt és alig akadt mássa. A régiek értettek a munkához és annak értékesitéséhez, tőlők sokat tanulhatna az utókor. A régiek lelkesedni is tudtak ügyük iránt, holott manapság lanyha érdeklődést tapasztalunk épen az iparososztály körében. Példa rá a mult vasárnapi összejövetel, melyről épen azok hiányoztak, akik az okosságukkal, ügyességükkel olyan nagyra vannak, de nem értékesitik akkor, a mikor arra alkalmuk nyilnék.

Itt az idő, hogy tegyen mindegyikünk, a mennyi tőle telik. Mutassuk be ipartermékeinket, mutassuk be mindenünket, a mit a humanizmus közmivelődés, közgazdaság terén eddig megteremtettünk. Ne sajnáljunk fáradságot, ne időt, hogy csak a jelzett korszakos évre állandó intézményeket létesithessünk, maradandó emlékeket alkothassunk.

Arra a netáni megjegyzésre, kogy maradandó alkotásokhoz az idő 1896-ig talán már rövid is, azt válaszolhatjuk, hogy csak erőseu kell akarnunk s három év alatt vállvetett munkával még igen sokat tehetünk.

De készen kell mindannyiunknak lenni arra is, hogy áldozatok nélkül nem fog sikerülni semmiféle nagy alkotás, s midőn az áldozatok mértére nézve egyedül tehetségeink határát tekinthetjük, számtalan lélekemelő tapasztalásból tudjuk azt is, hogy a magyar ember, midőn nagy és szent eszme lelkesité, mindig kész volt, tehát ezentul is kész lesz áldozatokra.

Olykép kell pedig az áldozatokat irányitanunk, hogy közintézmények létesitéséről lévén szó, részt vehessen azokban, hozzájáruljon azokhoz szegény és gazdag egyaránt, s ne vonhassák ki magukat talán épen azok, kik máskor a leghangzatosabban szeretnek beszélni, hogy ne mondjuk: kérkedni hazafiságukkal. Lássuk tehát az ő tetteiket is.

Hogy a közügyért mindenkor buzgó Kőszeg és e város intézetei, egyesületei, iparvállalatai stb. miként fognak résztvenni az ország fő- és székvárosában, Budapesten rendezendő kiállitásban és az állami ünnepélyeken? Ennek fejtegetése a jelen czikk keretén kivül esik. Illetékes férfiak, az érdekelt testületek és körök bizonyára ez iránt is idejekorán megteszik majd a szükséges intézkedéseket és tájékoztatni fogják a közönséget.

Használjuk fel e végből első sorban az időt, mert ebből kifogyva, nem segit rajtuuk sem az iparkodás, sem pedig a pénzsegély.

A villamos világitás haladása a magyar vidéki városokban.

A nagyszerü ipari haladás, mely nemcsak a magyar fővárosban, hanem az egész országban minden nagyobb, sőt kisebb magyar vidéki városban is nyilvánvaló lesz, legjobban abban az érdekes tényben mutatkozik, hogy Magyarország fővárosa a villamos világitás terén felülmulta Ausztria fővárosát. A villamos világitás Budapesten előbb be lesz hozva, mint Bécsben. És most még a serény társadalmi és politikai élet által kitünő magyar vidéki városok is egymás után bevezetik a villamos világitást, mielőtt az osztrák vidéki városokban csak szó is lenne arról, hogy e hasznos reform létesitésére gondoljanak. A magyar mérnökök és különösen a magyar elektrotechnikusok tekintélyének nagy becsületére válik, hogy a villamosság előállitásának magyar gyárakban

TÁRCZA.

Képszüret.

— Az idei képkiállitás Budapesten. —

November 25 ödikén nyilt meg a budapesti műcsarnokban az idei magyar szalon, melyet úgy a hazai, mint külföldi művészek meglehetős pártolással kerestek föl.

A képszüreten, mint minden szüreten, természetesen szintén sok az éretlen termés; minthogy azonban az éretlen termések legtöbb esetben hasznavehetetlenek, én is főleg azokkal fogok foglalkozni, melyeket a magyar műizlésre elég éretteknek találtam.

Vannak, kik az idei tárlatot a legsikerültebbnek mondják, melyet csak valaha rendeztek Budapesten. Lehet, hogy ez a legsikerültebb, de hogy föltétlenül sikerültnek volna mondható, nem merném állitani; ahol annyi gyönge művet lehet találni, mint az idei tárlaton is akárhányat láttam, azt bizony nem lehet dicshimnuszokkal agyondicsérni.

Mindenesetre nagy föladat volt oly sok kép közül a javát kiválogatni, nem árott volna azonban mégis egyik-másik képnél szigorubb kritikát alkalmazni; meg vagyok győződve, hogy egy kis rostálás mellett is olyan szalont reremthettek volna az idén, mely a művelt külföld legelegánsabb szalonjaival is fölveszi a versenyt.

Egyébként csak köszönetet érdemelnek azok, kik rajta voltak, hogy fokozott műizlésüket ennyire kielégitsék, mint ahogy tényleg kielégitették; mert a közönség sűrűn zarándokol a csarnokba és csodálja hazánk és a nagy világ mestereit.

Lássuk csak előbb a hazaiakat!

Első sorban természetesen a nemzet büszkeségét, szeme fényét, a nagy mestert, *Munkácsi*-t kell emlitenem. Olyan képet állitott ki, melyet rajtunk kivül már az egész világ látott. Hogy miért látjuk mi ezt utoljára? Istenem, ha én ezt tudnám! Hogy kritikán fölül áll, az Munkácsinál szinte természetes. Csak a kép jellemzésére emlitek annyit, hogy a lelket egyik sem tudta annyira levarázsolni alakjaira, mint Munkácsy a „Tépés csinálók"-jaira. A legnagyobb mester ecsetére vall.

Bihari Sándor a mi népünk, a magyar népéletből veszi alakjait, tárgyait s oly sikerrel találja el czélját, hogy képeit a magyar népélet tükrének lehet nevezni. Azt a nótáját fütyürésző parasztlegényt, kinek fütyet a czigánybanda keresi a szerszámán, alig lehetett volna szebben, nagy hűséggel megfesteni. „Vasárnap délután" czimü képét számtalanszor láthatjuk megelevenedve a kedélyes kisvárosi és falusi életben egy-egy kvaterkázó férfitársaságban és a kávénénikék egy-egy csoportjában.

Vastag György nagy képe, József főherczeg tulajdona és a főherczeg alcsuthi uradalmából vett modellek után készült, eredeti remek czigányjelenetet ábrázol. Egy egész kis cigánykaraván látszik elénkbe megelevenedve, melynek alakjai közül különösen egy gebe válik ki, melyet elől búznak, hátul tólnak egy fahidra, mégis „Fára nem akar menni", mint a czime mondja.

Kitünő kép a fiatal *Cserépy* Árpád „Száraz dajká"-ja. Egy nagy gyerek ül a földön és karjaiban egy kis pólyás babát tart. A kis baba boldogan mosolyog felénk, a nagy kölyök meg szájában a baba tejes-szopókájával gondtalanul szundikál.

Peske Géza az idén is a tőle megszokott bravurral festett gyermek-idilleket.

Aggházy Gyula mesternek legszebb képe a magyar népéletből vett „Kendernyüvés" czimü képe.

Grünwald Béla hatalmas képe félelmetes impressiókat kelt az emberben sötét temparamentumával. „Összeesküvők"-et ábrázol egy sötét padlásszobában, amint sorsot húznak. Egy kicsiny lámpának veres fénye kisérteties árnyékot vet az ijedős alakok után. Nagyhatásu festmény ez.

Kimnach László „Fürdő libanyáj"-a jó hangu, kellemesen festett, jól talált kép.

Papp Henrik ügyesen festett le egy szabadságharczbeli jelenetet. Egy fiatal asszony sirva hajtja le fejét az asztalra, a földön két kisded játszik mosolyogva, az ablak alatt pedig egy elvonuló huszárcsapat látszik. Ha ez a háttér olyan ügyesen volna festve, mint a főalakok, egyik leghatásosabb képével volna dolgunk a kiállitásnak.

Krisch Aladár „Hora és Kloska lázadásá"-t festette meg óriási vásznán. Kissé egyhangu kép, habár egyes alakjai teatrális pozitúrában vannak megfestve.

Réti Istvántól még nem láttunk képet a tárlaton, az idén „Bohémek karácsonya idegenben" czimü képével azt a reményt kelti bennünk, hogy még sok hatásos képpel fog meglepni bennünket.

Knopp István „A szabadulás felé" nem igen helyes czimü képe egy lelkeszt ábrázol a ministráns fiuval, amint a halotti szentséggel a fogolyhoz indulnak a börtönbe. A ministráns fiu kivételével, kinek arczán kissé valószinütlen lelkiállapot látszik, jó a kép és figyelemre érdemes.

Eisenhut Ferencz rendkivül csinos háremképeket festett.

Halmi Artur, *Izrael* Dániel és *Glatter* Ármin pedig finoman nüanszirozott, élénk szinü kedves kis képekkel gazdagitották a kiállitást. Glatter képe egy tükör előtt frizuráját igazitó leánykát ábrázol, Halmi az egyik képén egy papagájlyal játszó asszonykát, másik képén fiatal mamát ábrázol, amint kicsi fiát az első lépésre

feltalált rendszere, a villamosság átváltoztatása megfelelő ipari használatra, távol Magyarország határain tul is alkalmazásra jut. Magyarország tehát a villamvilágitási ipar terén, mint azt a „Magyar villamossági részvénytársaság“ gyakorolja, nemcsak azt a nagy eredményt érte el, hogy magában Magyarországban a honi indusztria elégiti ki a városi világitás legnagyobb igényeit is, hanem még külföldre is képes kivinni gyártmányait, illetve villamvilágitási berendezéseit.

A magyar vidéki városokra nézve a villamos világitás bevezetésének az általa a legpraktiksabb módon biztositott tüzbiztonság szempontjából is különös fontossága van. A tüzvész ellen a legnagyobb biztonságot minden más világitási eszközzel szemben mindenesetre a villamvilágitás nyujtja, a mely annyiban is előnyös, hogy a villamosság előállitására szükséges géptelep és a világitási berendezés első befektetése után a villamos világitás évi költségei nagy fogyasztás mellett olcsóbbak, mint a légszesz-, vagy petroleum-világitásei. A magyar villamossági társaság, a mely a magyar fő-és székváros Budapest villamvilágitását elvállalta, már most kenytelen tőkéjét nagyobbitani, mert el van látva megrendelésekkel a külföldre, Budapest és több magyar vidéki város villamvilágitásának berendezésére. A magyar ipar e haladásának még az a különös előnye is van, hogy a látogatók és kereskedők, kiket Magyarország a szomszéd keleti államokból fogad, nemcsak Budapesten, hanem sok vidéki városban is a tiszta, rendszerető városi igazgatás mintaképét látják. Ily jó városigazgatáshoz tartozik első sorban a jó világitás, melyet jobban, mint villamosság által, előállitani nem lehet. Ez az oka annak is, hogy a magyar villamossági társaság, és egyátalán a magyar iparosok, kik a villamos erő előállitására és felhasználására szolgáló gyártmányokat készitenek, a Keletre igen tekintélyes kiviteli üzletet kaptak a kezükbe. Nincs már messze az idő, midőn Magyarországon sem a szinházakban, sem egyéb mulató vagy gyülekezési helyiségekben más világitást, mint villamosat, meg sem fognak engedni.

HIREK.

— **Helyi bizottság megalakulása**. A jó eleve hirdetett megalakulása az 1896. evi országos kiállitás helyi bizottságának a mult vasárnapon ment végbe a városház tanácstermében. Kereskedőink közül alig egy-kettő, iparosaink is csak gyér számmal vettek részt a megalakulásban. Pedig ránk férne, hogy minden téren és minden irányban tegyünk, hassunk, mert a közöny, tétlenség már amugy is felig vérünkbe ment át. *Tipka* Ferencz polgármester nyitotta meg az értekezletet, melyre eljött a soproni kerületi ipar- és kereskedelmi kamara kiküldötte, *Kirchknopf* Frigyes titkár is. Ő fejtegette, és pedig egészen behatóan jelentőségét a jövő kiállitásnak, mely tudvalevőleg nagyon elüt az eddigi kiállitások jellegétő. Két főcsoportra fog az oszlani, és pedig: történetire és közgazdaságunkat felölelő kiállitásra. Az ez utóbbin való reszvételre szólitja fel az iparosok jobbjait. Kilátásba helyezi, hogy a kamara a résztvevőket, a mennyiben arra rászorulnak, esetleg segélyezni is fogja és végül reményét fejezé ki, hogy Kőszeg értelmes kereskedő- és iparososztálya, a melynek fényes multja van, az eszmét nemcsak felkaroija, hanem az országos kiállitáson való méltó képviseltetése ügyében minden lehetőt el fog követni. A kamarai titkárnak meggyőző szavaira az értekezlet nyomban belement a megalakulásba. Elnök lett: Czeke Gusztav nagy-iparos, alelnök: Lauringer János, jegyző: August János városi jegyző. A bizottságba beválasztattak: Kőszegről Kőszegi József, Waisbecker Ede, Gábriel József, Bierbauer Vilmos, Schmidt Mihály, Paller András, Freiberger Antal, Frankenberger Károly, Kálmán Lajos, Edler Lajos, Munár Antal, Miletits István, Kluge János, Simon Antal, Gruber Károly, Gruber Adolf, Mederl János, Lemke Károly, Tangl Ferencz, Grunner Vilmos, Dehm János, Kers Venzel, Dreisziger Ferencz, Joó Sándor, Mayer Gyula, Schwarz Rezső, Wölff István, Fekete Ferencz, Csánits Károly, Stampf József, Molnár Ferencz, Nusser György, Hopp Ferencz, Perán Mátyás és Töpfer Gyula; a járásból: Borostyánkőről Höfer József és Krug János; Rohonczról Bogdányi Fanni, Klenner Mihály, Kuh János és Hacker Antal; Lékáról Gager János és Moser Miklós. — A kiküldött titkár ur az értekezlet folyamán hangsulyozta — és arra figyeljenek iparosaink, — hogy a kiállitók csak praktikus tárgyakkal lepjenek fel és arra ügyeljenek, hogy azok czelszerüség, minőség és kivitel tekintetében versenyképesek legyenek.

— **Uj miseS**. *Gáspár* Leo helybeli fiatal benczéstanár mult kedden d. e. 10 órakor tartotta ujmiséjét a benczések győri templomában. Manuduktora *Kroller* Miksa főgymnasiumi igazgató volt.

— **Egy szép munka.** Kedves meglepetésben részesültünk a napokban. Egy kiváló izléssel kiállitott könyvet kaptunk, melynek czime: *Utazás Norvégia vég vidékére.* Kőszeg egyik széptörekvésü lakója, *Chernel* István irta le benne a kedves, műveltlelelkü neje társaságában 1891-ben tett norvégiai utját. Hogy szépen és érdekesen van az megirva, tudtuk, mikor a könyvet kezünkbe vettük; de hogy az egészben és részeiben annyi élvezeteset és ujat nyujtson, azt csak akkor tudtuk meg, mikor belefogtunk a könyv olvasásába. Fogunk belőle ismertető résszel szolgálni. Most csak ennyit jegyzünk meg hogy *Chernel* István derek munkát végzett, mikor az *Öreg-fok*-tól (egy kis földtér neve a Velenczei tó partján) a magas északnak vette utját s a szorosan az ornithologia körébe tartozó dolgokon kivül figyelmét más tárgyakra is irányitá és mindezt oly szép keretbe foglalta. A mű fejezetei ezek: A tenger felé. Thorwaldsen hazájában. Svéd földön. Trollhättan, zuhatagjai és a Göta csatorna. Christiania. Norvégia délkeleti videkein át. Halomszigetek közt északfelé. Egy hónap Tromsö szigeten. A legészakibb Európában. Svaerholtklubben. A szabad Jegestengeren és Finnmarken fjordjaiban. Utolsó üdvözlet Tromsőnek. A Rafisund és tája. Throndhjem-Bergen. Az utolsó világitó-torony. Befejezés. — Ezeken kivül 57 eredeti kép diszesiti a Révai testvérek kiadásában megjelent szép könyvet. Ára?

— **A nők kérelme** A helybeli „katholikus jótékony nőegyesület“ tagjai a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmával számos szegényt szoktak segélyezni. E czélra a közönséget adakozásra hivják fel, kérve az adakozókat, hogy filléreiket, a ruhadarabokat vagy ételnemüeket az egyesületi elnökhöz, özv. N y k o d e m Jánosnéhoz küldeni sziveskednének.

— **Kérelem** A kőszegi jótékony *női kör* választmánya lapunk utján is felkér minden nemes emberbarátot, hogy a szegény tanuló-ifjuság karácsonyfájához kegyes adománynyal járulni sziveskedjék. Ilyeneket köszönettet vesz át az elnök: H a n é l y Antalné.

— **A Konkordia mulatsága**. A november hó 25-én a *Konkordia* neve alatt a bálházban rendezett tánczmulatságot az azon résztvevők nagyon sikerültnek mondják. Fölüfizetések is voltak, melyek az egyesület pénztárának közel 20 frtot hajtottak.

— **Farsangi hir.** A helybeli *jótékony női kör* a jövő január hó 13-án bált rendez és erre nézve már megtette a szükséges előintézkedésekot. Korán fogtak munkához, a mi remélni engedi, hogy a készülő bál elődeinel nem álland hátrább. A jótékony női kör mulatságai tudvalevőleg igen sikerültek szoktak lenni.

— **Alulról kezdi**. Sopronvármegye egyik mult közigazgatási bizottsági ülésén érdekes oklevelet hirdettek ki, a herczeg főispán fiának, ifj. herczeg *Esterházy* Miklósnak államtudori oklevelét, melynek alapján aztán a főispán az ifju dr. herczeget mindjárt ki is nevezte tiszteletbeli közigazgatási gyakornoknak. A herczeg közigazgatási gyakornok politikai működését a legalulról kezdi meg, még pedig herczegi családjának ősi fészkében, Sopronvármegyében, amennyiben uj köztisztviselő minőségében a pulyai járás főszolgabirája mellé lett kirendelve.

— **Gyászrovat.** Elhunytak: november hó 25-én özv. *Giffiny*, született Waltersdorfer Ida Budapesten 41 éves korában. — *Olszewszki* Gusztáv polgártársunk e hó 27-én elvesztette 7 éves kis leánykáját, *Modesztá*-t. — Pénteken a délelőtti órákban érkezett ide a távirati értesités, hogy *Fuchs* Alajos polgártársunk Pápán az irgalmasok kórházában aznap reggel 9 órakor meghalt. A megboldogult mint elmebeteg került hónapokkal ezelőtt Pápára, honnan neje és a rokonság éppen a napokban akarta hazaszállitani, mivel állapotában javulás volt észlelhető. Megis számitottak a körülményekkel és nélküle tértek vissza. Most a halále a szerencsétlen ember, kinek földi maradványai tegnap óta a pápai temetőben pihennek.

— **Battenberg Kőszeg vidéken.** *Németh* János, volt felső-lászlói, jelenleg kapuvári plébános *„Battenberg* Sándor életéből“ czim alatt érdekes reminiscenciákat ir le a „Rábaköz“ czimű lapban. A közleményt tartalmazó első számot beküldték hozzánk is és mi gyönyörrel olvastuk az ügyes tollal irt szép reminiscenciákat, melyek azóta a *Budapesti Hirlap*-ban is megjelentek. Érdeklődéssel várjuk a *Rábaköz* mai számát, mely a befejező közleményt tartalmazza.

— **Kigyulladt kémény.** *Peczőly* Imre háztulajdonos cselédje a mult szerdán nagyobb mennyiségű forgácsot gyujtott meg a füstölőben, mitől a közelben függő szalonna tüzet fogott és a kémény is kigyulladt. Az utczán járók figyelmeztették a háztulajdonost a veszélyre, mire a tűzet bamaros-u elfojtották.

— **Rajta vesztetlek.** *Schmied* Mihály, sziget-utczai lakos, posztós, a mult csütörtökön este feleségével hazatérvén a vásárról, leküldte nejét a pinczébe borért, ő pedig átment a szomszédba. A mint az asszony a pinczeajtóhoz ért leányával, azt betéve, de felzárva találta, a miert leányát kezdte dorgálni. Lemenvén a pinczébe, a szivót nem találták a szokott helyen. Keresés közben hátulról a gyertyát elfujták. Az asszony mitsem sejtve felküldte leányát gyufáert és ujra keresni indultak a — szivót. Ekkor a nő egyik sarokban megpillantott egy tömeg posztót. Ejnye! hát ez a posztó miért van itt? Közelebb lépnek hozzá és két emberi alak gubbasztott a sirokban. A halálra ijjedt nők hamar felszaladtak és segélyre hivták a szomszédot, miközben a házi gazda is haza jött. De mire ezek a pinczébe értek, a jó madarak elmenekülnek. A tolvajok közül egyik a házicseléd volt egy barátjával, mig egy harmadikat őrnek állitottak föl, ki azonban a veszély pillanatában meglépett. A két jó barátot már letartóztatták, mig a házi cselédnek nyoma veszett.

— **Lantosunk munkában.** Hazafi *Veray* János napokat töltött Lékán, honnan — a magyarositást a határszélen is folytatandó — a napokban Pörgölinbe tette át főhadiszállását. Ez utóbbi helyről keltezve kaptuk a következő értesitést, természetesen versben. Igy zengi azt lantosunk:

A határszelére is eljutottam Pörgölinbe,
Lékáról gyalog az fáradság volt rosz üdőbe.
Igy hát nagy nehézséggel jár a Magyarositás
Mert egészen kimeritet bizon a gyaloglás.
Lékáról Ostorosra és onnan a határszélére
Fáradságal jár mig az ember jut az eredményre.
Az eredmény a Nemzet fejlődésére utal,
Ezt a küzdelmet megpróbálhatná sok magyar.

---

tanitja. Izrael hazánkfia pedig rokkokó stilü vidám jeleneteket fest.

Hatásos kép a *Valentiny* János „Párbaj után“-ja is. Egy verekedésben blaszirt gyereket ábrázol bekötött fejjel, kit társai meglátogatnak.

Mannheimer egy az utczán elaludt „Koldusbarát“-ot festett, ki fölött pajkos utczagyerekek nevetnek. Kissé idegenszerü kép. Másik képe egy város végének esteli képét mutatja, természetellenes szinezéssel. Ha szürkébbre festi alkonyatát, talán jobban sikerült volna feladatát megoldania.

Pataky Lászlónak „Hadgyakorlaton“ czimű képéhez egész hasonló volt a tavaly kiállitott „Megbeszélés“ czimű képe.

Skuteczky Dóme még mindig nem állitott ki olyan jó képeket, milyeneket várunk tőle, habár „Nyáron a szabadban“ és „Ő az“ czimű képei igen csinosak.

Ujvári Ignácz „Incselkedés“ czimen kedves falusi jelenetet ábrázol, ámbár parasztlányain látszik, hogy tunikás hölgyek álltak neki modellt.

Csúzy „Tiltott olvasmány“-a méltó párja a mult évben bemutatott „Apa könyvtárában“ czimű képéhez. Egy fiatal leányt ábrázol, kit rajtakaptak egy rossz könyv olvasásán.

Margitay Tihamér az idén is, mint tavaly, egyik legkedvesebb kiállitója a tárlatnak. Zsánerképein napról-napra jobban látszik a komoly tanulás és megfigyelés. „Enyelgés“ czimű képe merev ugyan, de már „Az első beteg“ kétségkivül egyik legszebb, legkedvesebb képe a tárlatnak. Daczára annak, hogy a beteg asszonyka képe erős kifejezésü, a másik asszonykának, de különösen a fiatal orvos poziturája olyan elegáns és preciz, hogy általános meglepetést fog keltení.

Gölz D. Sándornak „A költő fölavatása“ kevésbé sikerült kép. Valami rendkivülit akart produkálni, de nem sikerült neki. Nem hiszem, hogy a poezis születése egy meztelen alak imádása volna. A meztelen alak még meglehetősen van festve, de a térdeplő költő iránt bizalmatlan vagyok. A zöld mező meg éppenséggel a legprimitivebb valami.

Jendrassik Jenő hasonló tárgyu „Költői ihlet“-e sokkal ügyesebben van földolgozva. Festő művésztmunkája közben lep meg a géniusza. A géniusz elmosott képe mögötte áll ugyan, de a festő arczvonásaiból látszik, hogy csak gondolataiban van meg.

Ipolyi Sándor „Dante és Beatrix“-ja bizonyára el kel majd a két ezer forinton. Nagy terjedelmü érdekes kép.

Spányik Kornél indiszkréten festett le egy bakfist az ágyában könyökölve, amint az anyja kezében levő reggeli ujságból a báli jelentest lesi.

Tájképek festésében a mult évihez képest haladás konstatálható, amennyiben a sablónos őszi és tavaszi képek, holdköltét és napnyugtát ábrázoló és hasonló művek csak a legelismertebb művészek ecsetei alól kerültek ki.

Legjobban tetszenek a kézdi *Kovács* László és *Bruck* Helen képei a *Bródszky* Sándor „Kitörő zivatar“-a és „Dunaparti részlet“-e, az új emberek közül pedig *Bosznay* István a legkitünőbbek egyike. *Spányi* Béla is festett egy képet a budapesti hegyvidéki turisták megbizásából Jókai számára, *Véber* Ernő pedig egy kastélykaput és Velenczét éjjel oly finom kidolgozásban, hogy képei csak diszére válnak tarlatunknak.

Basch Gyulának jobban sikerültek arczképei, mint tájképei, *László* Fülöp ereje is jobban nyilatkozik e téreu, mint zsánneralakok festésében. Egyébként is az arczképfestőkkel kevés kivétellel meglehetünk elégedve.

Stetka Gyula teái főző úrhölgyet, *Braunekker* Stina bárónő és *Lotz* Károly szintén elegáns szalonképeket küldtek a kiállitásra. *Mark* Lajos és *Stark* Terez képei is a jobbak közül valók.

A kiállitott akvarell-gyüjtemény pedig csakugyan olyan, milyent alig látunk még szalonunkban. Szebbnél szebb, jobbnál jobb képek egytől egyik és csak sajnálom, hogy valamennyit föl nem emlithetek.

Nadler Emma „Szegfücsokor“-a és „Megnyugvás“ czimű tanulmányfeje bravur-munkák. *Nadler* Róbert is remekel képeivel. *Neogrády* Antal pedig az idén is, mint tavaly, a legszorgalmasabb kiállitó és ami a fő, egyike a legkitünőbbeknek. „Nyári táj“-a egy learatott réten sétáló fiatal dámát ábrázol kecses lépteivel, igen kedves pozitúrában. *Andráskovich* Tamás „Vásári jelenet“-e is olyan, hogy a legjobbak közül is ki rí.

Mondom, olyan es az idei vizfestmény-kiállitás, hogy a maga nemében ritkitja párját.

Itt vannak még a réz- és fametszetek is. Gyéren állitották ki e műfajokat, amennyiben a fametszést egyedül *Báiint* Benedek képviseli, a rézkarczolatokat meg *Doby* Jenő „Kossuth“-jával, *Strangörtl* meg kitünő arczaival.

A faragó képművészek közül csak egynéhányat legyen szabad megemlitenem. Ilyenek: *Zala*, aki Jókai és Kozma Ferencz mellszobrait, *Köllő* Miklós, *Szécsi* Antal, *Szigeti* Mór, akik szintén kitünő mellszobrokkal vették ki a maguk részét a dicsőségből. Nehogy azonban valaki azt gondolja, hogy csak ezek képviselik a magyar szobrász-művészetet, megemlitem, hogy a sok aprobb szobor közül még a *Teltsch* Edo „Bornemissza“ csoportja és, akit szándékosan hagytam czikkem végére, *Donáth* Gyula az ő páratlanul nagyszerü Huszár Adolf siremlekével tünik ki.

Donáth olyan számottevő tehetsége már a maga zsánerben ritkitja párját. Ha ezt a keresztbe kapaszkodó életnagyságu, gyönyörü szépségü, kedves halálasszonyt látjuk, szinte megczifolva látjuk a halától való rettegésünket. Igen kedves dolog lehet a meghalás, ha ilyen szép asszony visz el a másvilágra! Kár, hogy csak a Donáth fejében született oly szépnek. Csak a római Szent-Peter-templomban van még egy ilyen szép halál-angyal.

Romhányi.

— **Az időjárás novemberben.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 0.6°, délután 2 órakor 3.5°, este 9 órakor 1.7° volt, következésképen az átlagos napi hőmérséklet 1.9°. Az átlagos napi hőmérséklettel összehasonlítva, az eredmény az, hogy reggel 1.2, délben 2.1 és este 0.9°-kal hidegebb volt a szokottnál. Az előző év hőmérsékleténél idén 0.2°-kal hidegebb volt e hóban. Legmelegebb 5-én volt 11.2°-kal, leghidegebb 28-án, — 8.8°-kal. — A légsulymérő átlagosan 736.0 mm.-en állott, 1.2 mm.-rel mélyebben a rendesnél. Legmagasabban állott 13-án, 748.7 mm., legalacsonyabban 19-én, 713.0 mm. Ilyen alacsonyan ez évben még nem állott. Lecsapodás 13 napon volt, 4napon hó, 7 napon eső, 2 napon hóval vegyest eső esett. Csapadékmennyiség 10.4 mm., 43 mm.-rel több a rendesnél. Egészen borus 13, egész tiszta egy nap sem volt. Szélirány az északi és a déli egyforma számban.

— **Díjnok kerestetik.** A felső-őri királyi járásbirósághoz díjnokot keresnek. Feltétel a szép és gyors íráson kívül, hogy az illető a német nyelvet szóban és írásban birja. Sajátkezüleg irt és felszerelt folyamodásak a kir. járásbirósághoz czimezendők Felső-Őrbe.

— **Ki pályáz Bosniába?** A boszniai kormány pénzügyi tisztviselőket keres. Több segédfogalmazói, adóés pénzügyelőségi állásra van a pályázat kihirdetve. A fogalmazók 1200 frtnyi összilletményben részesülnek. — Továbbá több pénzügyi fogalmazó gyakornokot keres a kormány, kiknek 800 frt segélydíjat fizet. A boszniai bélyeggel felszerelt kérvényeket a főispánhoz lehet közvetitésül benyujtani. A bélyegek helyett, melyek Bosniában volnának megszerezhetők, 40 kr., a mellékletekért darabonkint 10 kr. készpénzben is csatolható a kérvényekhez.

— **Hirdetmény.** A soproni kir. orsz. fegyintézet 1894. évi iparüzleti szükségletére beszerzendő és kalikógyártáshoz felhasanálandó 800 csomag 16. számu és 700 csomag 20. számu, csomagonként 10 angol fontot tartalmazó I-ső minőségü pamutfonal szállitásán nyilvános árlejtést hirdet. Az 50 kr. bélyeggel és 300 frt bánatpénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlatok f. é. deczember hó 12-ik napján d. e. 10 óráig a nevezett igazgatóságnál nyujtandók be. A vállalkozó tartozik hazai gyártmányt szolgáltatni és a gyártás helyét megnevezni. Miről az érdekeltek oly megjegyzéssel értesittetnek, hogy az árlejtési föltételek a föntemlitett igazgatóság hivatalos helyiségében bármikor megtekinthetők. Sopron, 1893. november hóban. *A kerületi kereskedelmi és iparkamara.*

— **Hirdetmény.** A soproni kir. orsz. fegyintézet igazgatósága 150 waggon koczkakőszén szállitására hirdet pályázatot. Ajánlatok elfogadtatnak tekintet nélkül arra, hogy a szállitandó kőszén hazai vagy külföldi terméket képez. A szállitást elnyerő tartozik a szenet vagy a vasuti állomásnál vagy a városi hidmérlegen saját költségén lemázsáltatni és a fegyintézet helyiségeibe bérmentesen kiszállittatni. Mely szállitásra az édekeltek oly megjegyzéssel figyelmeztetnek, hogy az 50 kros bélyeggel s a szállitási értéknek megfelelő 5% bánatpénzzel ellátott irásbeli zárt ajánlataik f. é. deczember hó 27-ik napján d. e. 10 óráig a föntemlitett igazgatóságnál benyujtandók. Sopron, 1893. november hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletet adott ki, mely szerint december 24-ére és 31-ére mely vasárnapok a karácsony és sylveszterestéket megelőzik, a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó intézkedését kivételesen felfüggeszti. Kereskedőink bizonyára örülni fognak ezen, érdekeiket megóvó figyelmes intézkedésnek.

— **A tanitók jogai és kötelességei.** Dr. *Szabó* Mihály Kolozsvármegye kir. segéd-tanfelügyelője könyvet ad ki, a mely hű és biztos tanácsadója lesz minden jellegü és foku népoktatásügyi intézetnél működő tanerőknek, tehát a polgári- és felső népiskolai tanitóknak és tanitónőknek is, úgyszintén mindazoknak, kik a népoktatás ügyével bármely szempontból foglalkoznak. Használhatják e munkát a tanfelügyelők és közigazgatási bizottságok, a városi hatóságok és községi elöljáróságok, iskolaszékek és gondnokságok, az iskolafentartók, kisdedóvók és szülők is. A tanitó- és tanitónő képezdékben az iskolai szervezettani oktatásnak alapul szolgálhat, — azon növendékekre nézve pedig, kik e képezdék elvégzése után uj pályájukat kezdid meg: nélkülözhetetlen útmutató lesz az életben. A „Tanitók jogai és kötelességei"-ben szerveson és összefüggőleg csoportositva fel vannak dolgozva a máig érvényben levő összes törvények, szabályrendeletek, utasitások, rendeletek, döntvények, elvi jelentőségü határozatok stb. oly módon, hogy minden tétel után záró jel közt közölve van az illető törvény megfelelő szakasza, vagy a rendelet, döntvény stb. kelte és száma, s igy belőle a kellő felvilágositás azonnal megszerezhető. Áttekinthetők benne mindazon rendtartási és kezelési nyomtatvány-minták, melyeknek használatba vétele kötelező. A munka függeléket képezi a részletes tárgymutató és a törvények és rendeletek indexe. A könyv 2 frt 20 krért kapható. Bolti ára jóval magasabb fog lenni. Az előfizetési pénzeket és megrendeléseket f. évi deczember 15-éig legcélszerűbben postautalványon (Kolozsvár, kir. tanfelügyelőség) kéri a szerző.

— **Ellenőrzés.** A Magyarországból Ausztriába vezető közutakon kifejlődött áruforgalmat mindeddig nem vették be az áruforgalmi statisztikában, mert a magyar határon Ausztriába gyalog, vagy szekéren átvitt árukat és a lábon áthajtott állatokat nem tartották számon. Pedig az ilyen forgalom különösen a nyugati vármegyék (Trencsén, Pozsony, Sopron, Vas és Zala) utain jelentékenyek, és kiváltképen sok szarvasmarhát hajtanak a pozsonyi vásárokról Bécsbe és a vasi vásárokról Stájerországba. Ezen a hiányon segitendő, *Lukács* Béla kereskedelmi miniszter a készülőfélben levő uj statisztikai törvényjavaslatba — mint értesülünk — oly intézkedést vétetett fel, hogy a határszéli közutakon kifejlődő áruforgalmat az utak fentartására kirendelt közegek (utbiztosok) megbizható módon ellenőrizzék hogy azután az országos statisztikába bele lehessen foglalni. Az egyes partmenti községek hatóságai a határon átjövő folyók (Duna, Dráva, Száva) forgalmát hasonló módon fogják ellenőrizni.

— **Az Iparossegédek** kereseti adója ügyében a pénzügyminiszter az adófelügyelőséghez itézett rendelete következtében a fővárosi összes ipartestületek és ipartársulatok kiküldöttei ujabb értekezletet tartottak. Abban történt megállapodás, hogy bár a rendelet megszüntette az adófelügyelőség által teremtett igazságtalanságot, de mert a miniszterről előirt eljárás is sok kellemetlenséget szül az iparos és segéd között, s az iparost az adóközegek részéről is különféle zaklatásoknak teszi ki, ujabb felterjesztést dolgoznak ki. Ebben arra fogják kérni a minisztert, hogy az iparosokat a segédek adója tekintetében való minden felelősség alól felmentse, s az adót közvetlenül a segédektől szedjék be, a mi annál inkább kivihető, mert a kereseti adóról szóló törvény külömben is módositás alá kerül s a közvetlen adóztatás mellett számos munkás (pld. a külföldiek, vidékiek), kik eddig az adózás alól egészen kibujtak, bevonható lesz az adózók kózé.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállitó) **selyemgyára Zürichben, privátmegrendelőknek közvetlenül** szállit: **fekete, fehér és szines** selyemszöveteket, méterenként **45 krtól 11 frt 65 krig** postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkászott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 külömböző minőség és 2000 külömböző szin s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

— **Karácsony mindinkább közeleg,** és evvel sok szülő részére a karácsonyi ajándékok helyes kiválasztásának gondja mindig sürgősebbé válik. Ha mi most mint igen ajánlatos ajándékképen 3 éven felüli gyermekek számára a Richterféle Horgony-Kőépitőszekrényeket megnevezzük, igen jól tudjuk, hogy ezáltal új játékra nem utalunk. Hanem épen az eme kitünő játék-foglalkoztatószernek nagy és ritka előnye, hogy mindig uj marad. Az elmés kiegészitőrendszerek által a Horgony-Kőépitőszekrények mindig új alakot nyernek, mivel mindegyik kiegészitőszekrény újat hoz; sőt a régi szekrények ezen berendezés által mindig értékesebbé és mulattatóbbá lesznek. Igen messze vezetne, ha itt eme játékszernek sok előnyeit megbeszélni akarnók, a Richter F. Ad. és társa bécsi cégtől beszerezhető képes árjegyzékre és mindenekelőtt magukra a Horgony-Kőépitőszekrényekre akarunk utalni, ezeknek pompás épitési mintalapjai a legjobb ajánlás.

Irodalom.

— **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténeté**-ből (szerk. Beöthy Z-olt) megjelent a 13-ik füzet. Ebben Rupp Kornél értekezik Gyöngyösi Istvánról, a múlt századok legnépszerűbb elbeszélő költőjéről; részletesen foglalkozik életével s munkáival, kimutatván azt az eddig kevéssé méltatott hatást, melyet Ovidius gyakorolt Gyöngyösire. A czikk másik része Listius Lászlóval, a Magyar Márs irójával foglalkozik. A füzet második czikkében Négyesy László, A XVII. századi szépprózа és szinészet czim alatt a kor mulattató olvasmányait: Fortunatus és Szép Magyelona cz. kedvelt népkönyveket ismerteti, majd részletesebben méltatja Haller János Hármas Historiá-ját és Rozsnyai Dávid Horologium Turcicum-át. Aztán áttér a század régi szinészetére, ismertetve Felvinczi György erdélyi szinigazgató törekvéseit s végül két Comico-tragoedia cz. szinművet, melyek egyike énekes-játék, másika moralitás. A harmadik czikkben Badics Ferencz, a vállalat segédszerkesztője, A kuruczvilág költészete szim alatt a Thököly és Rákóczi kori közállapotokat kezdi ismertetni, jellemző vonásokkal méltatván az udvar és a hazafiak ellentétes érdekeit és törekvéseit. A füzethez külön műmellékletül van csatolva: Felvinczi György szabadalom-levelének hasonmása és Gyöngyösi Murányi Vénus-ának czimlapja. A szövegben is nagyérdekű illusztrácziókat találunk, minők Wesselényi Ferencz arczképe, a bevehetetlennek tartott Murány vára, Zrinyi Ilona, Lónyai Anna és Haller János aláirásai, Komény János tatár rabságból irt levelének hasonmása, Haller Hármas Historiá-jának diszes czimképe, az árvaváraljai kivégzések s egyik záróképül: a Rákóczi-biblia táblájának czimeres diszitménye. A Képes Irodalomtörténet két heti füzetekben jelenik meg s füzetenkint 40 krért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

Értesités.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy folyó évi **deczember hó 4-étől** kezdve a

fogászati műszakban

Kőszegen megint működni, és minden rám bizott munkát a szokott pontossággal elvégezni fogok.

Lakásom:

városkör 74. szám. (Pesenlechner kávéház.)

Kiváló tisztelettel:

Scharpf Jenő,

fogtechnikus,

városkör 74. szám. (Pesenlechner kávéház.)

Köszönet-nyilvánitás.

A felejthetlen kedves leányunk,

Olszewska Modeszta

temetése alkalmával tanusitott részvétért mindazoknak, kik fájdalmunkat enyhitették, ez uton nyilvánitjuk hálás köszönetünket.

Kőszeg, 1893. november 28-án.

A gyászoló szülők.

2832/893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy **Günser József**es neje **Mayer Anna** végrehajtatónak **Mayer Ferenczné** szül. Mayerhofer Terézia végrehajtást szenvedő ellen 119 frt 50 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyben (a kőszegi kir. járásbiróság) területén lévő Rohonez nagyközségben fekvő, a rohonczi 353 számu tjkvben **Mayer Ferenczné** tulajdonául felvett A I 1—3. 6—9 sor 509 házsz. 1/8 telki ingatlanokra 282 frtban; mégis a rohonczi 663. sz. tjkvben A I 2—8 sorsz. alatt felvett háznélküli 1/8 telekből **Mayer Ferenczné** illető 1/3 részre 112 frt 66 krban, — végül a rohonczi 2540. sz. tjkvben A † 4412. hrsz. alatt 8/15 részben **Mayerhofer Terézia,** 3/15 részben **Mayerhofer Mária,** 3/15 **Mayerhofer János,** 3/15 részben **Mayerhofer Katalin** 1/15 részben **Mayerhofer Terézia** 1/15 részben **Mayerhofer Mária** és 1/15 részben **Mayerhofer Katalin** tulajdonául felvett hegyvámbirtokra 12 frtban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1894-ik évi február hó 1-ső napján d. e. 10 órakor Rohonez nagyközség házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1893. évi november hó 9. napján.

A kőszegi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Meghivó

az idei

karácsonyi kiállitásom

szives megtekintésére, mely gazdag választékát nyujtja az izléses, alkalmas és hasznos ajándéktárgyaknak, ugy a gyermekek mint a felnőttek számára.

Kiváló tisztelettel:

Kőszegi József,

könyv- papir- zeneműkereskedés.

hol bárhol hirdetett czikk ugyanazon árért, esetleg még olcsóbban, de okvetlen a költségek megtakaritásával kapható.

Különlegesség: Karácsonyfa-diszitések ½ kr.-tól felfele és a legjobb gyermekjátékok.

2 arany, 13 ezüst érem.

9 disz- és elismerő okmány.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor

lovak, szarvasmarha és juhok számára.

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javitása s a tejelő képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 krajczár.

Kapható minden gyógyszertárban és droguistánál. Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

KWIZDA-féle KORNEUBURGI MARHA-TÁPPOR.

Főletét: Kwizda Ferencz János.

oszt. cs. és k. és román kir. udv. száll. ker. gyógyszertára

Korneuburgban, Bécs mellett.

Az idő pénz!

MINDEN

Az idő pénz!

ió háziasszony pénzt és időt takarit meg, ha a valódi

dr. Linck-féle zsirlugliszttel

mosat. — E czikk nem tartalmaz semminemü ártalmas anyagot és ennek daczára gyönyörü szép, tiszta fehér mosást idéz elő, anélkül, hogy a ruha szine vagy szövése a legkisebb kárt is szenvedne és kárpótol szappant, szódát, hamuzsirt vagy bármely más gyártmányt.

A mosás a lehető legegyszerübb. ½ kg dr. Linck-féle zsirlugliszttel 50—60 liter forró vizben felolvasztunk és a ruhát 2—12 órán át — legczélszerübb éjen át — benn áztatjuk és kézzel vagy géppel való rövid mosás után (igen szennyes helyeket e zsirlugliszttel külön bedörzsölünk) a képzelhető legszebb eredményt értük el.

Számos elismerő irat dicséri a valódi dr. Linck-féle zsirlugliszt kiváló előnyeit.

Sázszor kifizeti magát az egyszeri használat.

Raktár Köszegen: **Waisbecker Ede** urnál.

Az idő pénz!

Főraktár Magyarország és melléktartományai és a Balkán-államok részére:

Landauer Ignácz és fiainál Budapest.

Az idő pénz!

Eszenciákat

rum, cognac, mindennemü szeszes italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészitésére a legkitünőbb minőségben szállitok.

Azonfelül ajánlok 80 foku, vegyileg tiszta eczeteszencziát kellemes izü borecet és közönséges eczetek gyártásához. Leirások és használati utasitások ingyen mellékeltetnek.

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Eszenciák-különlegességek gyára

PRÁG.

Megbizható ügynökök kerestetnek.

Tea, rum, cognac, kávé.

Minden egyes czikkeink jósága és valódisága iránt teljes jótállást vállalunk.

Kovács és Mezey

tea- és rumnagykereskedők

ajánlják a saját londoni és finnei ügynökségeik által direct importált elsőrendu és válogatott

chinai és orosz

karaván tea-nemeket,

szintugy a

hamisitatlan jamaika-rumot,

utoiérhetetlen minőségü

braziliai rumot.

Franczia és belföldi

COGNAC

csakis a legkiválóbb czégektől.

KÁVÉ

válogatott minőségekben 4 ¾ kilós postacsomagokban bárhova díjmentesen.

Kimerítő árjegyzék kivánatra díjmentesen.

BUDAPESTEN:

Főüzlet és iroda: Dorottya-utcza 13. sz.
Fiók-üzlet: Keresztszeg-ut 6. sz. ezelőtt Bieber A.

Dreher Antal kőbányai sörfőzdéje palaczksöreinek főelárusitói.

Figyelmeztetés.

A n. é. közönséget a saját érdekében figyelmeztetjük, hogy bevásárlásainál mindig csak elsőrangu megbirható czégekhez forduljon és magát hangzatos és olcsó árakkal csábitó hirdetések által tévutra ne vezettesse.

Meg nem felelő minőségek visszavétetnek. — Viszonteladóknak külön árjegyzék.

Vidéki rendelmények pontosan postán vagy vasuton kivánat szerint küldetnek.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerü és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

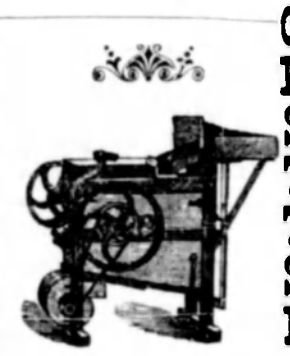

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök)
Széna- és szalmasajtók.
Takarmány-füllesztők,
Takarék-főző-üstök,
Szecskavágók,
Répa- és burgonya-vágók,
Darálók,

elismert legjobb minőségen és szerkezettel kész ülnek

Mayfarth Ph. és társa

gazdasági gépgyárában

Bécs, II/1, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselők felvétetnek.

A Richter-féle Horgony-Középitőszekrények

mint azelőtt parlatlanok a maguk nemében: három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és meg hosszabb idő mulva is kiegészithetők és nagyobbithatók. A valódi

Horgony-Középitőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicséretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, megrendelésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatószert még nem ismeri, az hozassa hamarabban az alant jegyzett egy által az uj, gazdagon illusztrált árjegyzéset és olvassa az abba nyomtatott feletto kedvező bizalmukat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Középitőszekreny kérendő és minden egyéb szekreny Horgony gyárjegy nélkül, mint nem valódi, kemenyen visszautasitandó; a ki ezt elmulasztja, komoyen kaphat kevesebb értékü utánzatot. A valódi Horgony-Középitőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játék-szerüzletekben kesztetben vannak.

Uj! A Richter-féle Turelmi játékok: Columbus tojása, Villamharitó, Haragtörő, Gondüzo, Pythagoras stb. Az uj füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatat is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonnyal" ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első oestr.-magy. czeszk. és kir. szabadalm. középitőszekreny-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4. Budapest, Nürnberg, Otten, Rotterdam, London E.C., New York.

Köszvény és csúzban szenvedőknek ezennel a legtágabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicséréleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlolag legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerü háziszer 25 óta, mint legmegbizhatóbb fájdalomcsillapitó bedörzsölés ismeretes és mindnyájak által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszertárban kapható. Azonban a „Horgony" védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszertárához: Richter gyógyszertára „az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

A Tinct. Capsici compos. mindig mint

Horgony-Pain-Expeller

kerendő és skatulyák „Horgony" nélkul, mint nem valódiak visszautasitandók.

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felségének

legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti szinház nyugdijintézete két tizedrészben, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegek segélyző-egyesülete, a budapesti gyermekbarát egylet, a m. kir. vagyonta an állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesitendő alap, a kolozsvári „Mária Valéria" árvaház, a szatmárnegyei nagykárolyi nőipariskola, a magyar képzőművészek nyugdijalapja, a Zágrábban létesitendő Horvát-Szlavon országos javitóház egyenkint egy tizedrészben fog részesittetni.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapitott nyereményei az alább következő játékterv szerint *160,000 frtra rugnak.* És pedig:

1	fönyeremény	60.000 frt	2	nyeremény egyenkint	2.000 frt
1	„	15.000 frt	4	„ „	1.000 frt
1	„	10.000 frt	20	„ „	500 frt
1	nyeremény	5.000 frt	50	„ „	100 frt
1	„	4.000 frt	200	„ „	50 frt
1	„	3.000 frt	3000	„ „	10 frt

az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1893. deczember 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapitva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest fővámház félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur"-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállitott egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1893. augusztus hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

Seb. Kneipp

Minden háztartásra nézve nélkülözhetetlen a

KATHREINER-féle KNEIPP MALÁTA KÁVÉ

babkávés izü. A Kathreiner-féle Kneipp maláta-kávé azt az eddig el nem ért előnyt nyujtja, hogy lemondhatunk a vegyitetlen vagy szurrogatokkal vegyitett babkávé általános élvezetétől és készithetünk helyette **jobb izü**, amellett **egészségesebb** s **táplálóbb** kávét. — **Igen jó** babkávéval vegyitve. **Nagyon ajánlható** asszonyoknak, gyermekek- és betegeknek.

Utánzásokat óvatosan kerülni kell.

½ kiló ára 52 kr. — Mindenütt kapható.

Csak fehér csomagokban, melyeken KNEIPP plébános ur arczképe mint védjegy van, valódi.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Köszegen.